

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/91/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3516202746
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denis Vékony
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3516202746.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951 proti žalovanému Y. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XX, o zaplatenie 1.808,38 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 12C/60/2016-145 zo dňa 11. októbra 2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku II. o zamietnutí zvyšnej časti žaloby žalobcu **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 1.808,38 eur formou splátok vo výške 150,- eur mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci, počnúc nasledujúci mesiac po mesiaci, v ktorom tento rozsudok nadobudne právoplatnosť, pod hrozbou straty výhody splátok, keď nezaplacením jednej splátky sa stáva splatný celý dlh /výrok I./, vo zvyšnej časti žalobu žalobcu zamietol /výrok II./, žalobcovi priznal právo voči žalovanému na náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 100 %, ktoré je povinný žalovaný zaplatiť žalobcovi formou pokračovania v splátkach vo výške 150,- eur mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci, po zaplatení istiny, pod hrozbou straty výhody splátok, keď nezaplacením jednej splátky sa stáva splatný celý dlh s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku /výrok III./. Na odôvodnenie tohto rozsudku súd uviedol, že žalobca sa podanou žalobou voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy 1.808,38 eur spolu s úrokom vo výške 28 % ročne zo sumy 1.808,38 eur od 01.05.2013 do zaplatenia s odôvodnením, že uzatvoril so žalovaným zmluvu podľa § 708 a nasl. a § 716 a nasl. Obchodného zákonníka, na základe ktorej žalobca pre žalovaného zriadil a viedol účet žalovaného. Žalovaný bol povinný mať na účte dostatok finančných prostriedkov postačujúcich na vykonanie požadovaných transakcií, splátok úveru, poplatkov v zmysle sadzobníka a akýchkoľvek finančných záväzkov voči banke. Vzhľadom na porušenie tejto zmluvnej povinnosti žalovaným tým, že sa dostal na účte do nepovoleného prečerpania vo výške žalovanej istiny a tento dlh nevyrovnal, žalobca zatvoril účet žalovaného, o čom žalovaného informoval posledným výpisom z účtu. Poukázal na znenie všeobecných obchodných podmienok, v zmysle ktorých ak nastane nepovolené prečerpanie, musí ho majiteľ účtu bez zbytočného odkladu vyrovnať a po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby "Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu.". Súd vykonal vo veci dokazovanie, z ktorého zistil, že dňa 07.09.2009 bola medzi žalobcom a žalovaným uzatvorená Zmluva o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, obsahom ktorej bolo podľa článku I. zmluvy zmluva o zriadení osobného účtu, zmluva o vydaní a používaní platobnej karty, zmluva o poskytovaní služieb elektronického bankovníctva a služba SMS

notifikácia, na základe ktorej žalobca zriadil žalovanému osobný účet. Zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú s možnosťou zmluvných strán vypovedať zmluvu s účinnosťou dňom uplynutia najdlhšej výpovednej lehoty pre príslušný produkt/službu podľa obchodných podmienok pre príslušný produkt/službu zriadený na základe zmluvy. Podľa článku IV. bod 2 záverečných ustanovení zmluvy, za poskytovanie produktov/služieb je banka oprávnená zúčtovať si poplatky podľa Sadzovníka poplatkov v platnom znení a všetky takéto poplatky účtovať na ľarchu účtu zriadeného na základe zmluvy, ktorého sa poskytnutie produktu/služby týka, resp. na ľarchu akéhokoľvek iného účtu majiteľa účtu vedeného v Prima banke. Vzájomné práva a povinnosti zmluvných strán bližšie nešpecifikované v zmluve sa mali riadiť Obchodnými podmienkami. Uvedené skutočnosti súd posúdil podľa § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, 5, § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 708 ods. 1, 2, § 709 ods. 1, § 710 a § 497 Obchodného zákonníka. Uviedol, že v priebehu konania žalovaný na pojednávaní konanom dňa 11.10.2018 uznal nárok žalobcu v časti uplatnenej istiny vo výške 1.808,38 eur, vo zvyšnej časti nárok žalobcu neuznal a požiadal o povolenie splniť si povinnosť v splátkach s poukazom na jeho príjem, rodinnú situáciu a výdavky. Z toho dôvodu súd podľa § 282 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok /ďalej len CSP/ žalobnému návrhu na základe uznania vyhovel v časti uplatnenej istiny vo výške 1.808,38 eur. Pokiaľ ide o ďalšie uplatnené nároky žalobcu súd uviedol, že medzi stranami vznikol spotrebiteľský vzťah a medzi stranami uzatvorená zmluva spĺňa charakteristiku štandardných spotrebiteľských zmlúv. Žaloby v časti uplatneného nároku na zaplatenie úroku vo výške 28 % ročne zo sumy 1.808,38 eur súd zamietol, pretože z úradnej činnosti súdu je známe, že súdy už vo viacerých svojich rozhodnutiach judikovali neprijateľnosť zmluvnej podmienky uvedenej v bode 3.12 Všeobecných obchodných podmienok Prima banka Slovensko a.s. v znení: "Pri zúčtovaní poplatkov môže dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby, úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu" (napr. Rozsudok Okresného súdu Prešov vydaný v konaní vedenom pod sp. zn. 9C/90/2015 dňa 14.09.2015). Podrobnému posúdeniu táto zmluvná podmienka bola podrobená v citovanom konaní a bolo právoplatne rozhodnuté, že zmluvná podmienka v tomto znení bola vyhlásená za neprijateľnú, a preto súd poukazuje na ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka. Ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, na viac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu. Súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a bolo by v rozpore so zákonom, ak by sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Vzhľadom na ustanovenie § 53a ods.1 Občianskeho zákonníka súd teda ani nemohol pristúpiť k opätovnému vyhodnocovaniu zmluvnej podmienky, pretože je právoplatne judikovaná ako neprijateľná. Lehotu na plnenie priznaného peňažného plnenia súd určil podľa § 232 ods. 3, 4 CSP. Pri úvahe o povolení splátok vychádzal z okolností konkrétneho prípadu, z povahy prejednávanej veci a priznaného nároku, z osobných a majetkových pomerov účastníkov, ale zároveň aj zo zásady úmernosti určených splátok k výške priznanej pohľadávky. Je potrebné zohľadniť nielen dopad na situáciu dlžníka, ale aj veriteľa v tom zmysle, či určením splátok nedôjde k neúmernému zvýhodneniu dlžníka na úkor veriteľa. Je zrejmé, že povolenie splátok povinnému subjektu (žalovanému) je vždy zásahom do práva oprávneného subjektu (žalobcu) na dosiahnutie priznaného plnenia, avšak tento zásah je vyvážený právom povinného na zachovanie dôstojných životných podmienok. Pre žalobcu je prijateľnejšie dosiahnuť dobrovoľné plnenie, hoci postupne, než byť odkázaný na neistý výsledok exekučného konania v prípade neschopnosti povinného zaplatiť priznané plnenie naraz, a preto súd po posúdení osobných a majetkových pomerov žalovaného a vyjadrený súhlas žalobcu povolil žalovanému zaplatiť uloženú povinnosť v primeraných splátkach. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v súlade s § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 2 CSP. V predmetnom konaní súd žalobe v celom rozsahu istiny vyhovel, a preto žalobcovi ako strane úspešnej v spore vzniklo právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Proti tomuto rozsudku do výroku II. o zamietnutí zvyšnej časti svojej žaloby podal včas odvolanie žalobca. Uviedol, že si daný nárok na úrok uplatnil z titulu prekročenia, ktoré upravuje zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v §2 písm. f) a v § 18. Samotný zákon počíta s možnosťou, že zostatok na účte vzniknutý titulom prekročenia bude úročený. Zmluva o účte pre prípad prekročenia nemusí ako obligatórnu náležitosť obsahovať údaje uvedené v §9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z.. Naopak, podľa §18 ods. 1 uvedeného zákona postačuje, aby veriteľ informoval spotrebiteľa na trvanlivom médiu o úrokovej sadzbe. Žalobca zverejňuje výšku úrokových sadzieb v úrokovej výveske na web stránke, a to nielen aktuálne vývesky, ale i historické: <https://www.primabanka.sl/urokove-sadzby/produkty-v-ponuke> a <https://www.primabanka.sl/urokove-sadzby/produkty-mimo-ponuky>. Žalobca má za to, že

zverejnením vývesiek úrokových sadzieb na webovom sídle žalobcu a v pobočkách je splnená povinnosť v zmysle § 18 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Zákon nevyžaduje uvedenie úrokovej sadzby v zmluve o účte, preto je zamietnutie nároku na úrok nedôvodné. Žalobca poukázal aj na judikatúru Súdneho dvora, konkrétne na rozsudok súdneho dvora v prejudiciálnom konaní k Smernici 2008/48/ES - VEC C-42/15 z 9.11.2016, ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, ktorý podal Okresný súd Dunajská Streda (Slovensko) rozhodnutím z 19. decembra 2014 doručeným Súdnemu dvoru 2. februára 2015, ktorý súvisí s konaním Home Credit Slovakia, a.s., proti Kláre Bíróovej. V zmysle uvedeného rozsudku sa článok 10 ods. 1 a 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS v spojení s článkom 3 písm. m) tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 uvedenej smernice musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči a ďalej sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil na jednej strane, že zmluva o úvere, ktorá patrí do pôsobnosti smernice 2008/48 a ktorá je vypracovaná písomne, musí byť podpísaná zmluvnými stranami, a na druhej strane, že táto požiadavka podpisania sa vzťahuje na všetky náležitosti tejto zmluvy uvedené v článku 10 ods. 2 tejto smernice. V tomto prípade vyplýva z úvodných ustanovení zmluvy, zmluva bola uzatvorená v súlade s ustanoveniami Obchodného zákonníka upravujúcimi zmluvu o bežnom účte. V zmysle § 710 Obchodného zákonníka ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočnení týchto platieb zmluvou o úvere. V zmysle § 711 ods. 1 Obchodného zákonníka za vykonanie platieb je banka oprávnená požadovať úhradu nákladov s tým spojených a použiť na ich započítanie peňažné prostriedky na účte. Žalobca poukázal aj na VOP účinné v čase uzavretia Zmluvy o účte, konkrétne čl. III. písm. A bod 23 a čl. III. písm. A bod 27. Poukázal tiež na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 43Co/4/2018-54 zo dňa 27.3.2018, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/190/2018 z 15. novembra 2018, a jeho uznesenie č.k. 11Co/71/2018-202 zo dňa 25.9.2018. Nepovolené prečerpanie je prekročením v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a ustanovenia Všeobecných obchodných podmienok žalobcu iba reflektujú ustanovenia relevantných právnych predpisov upravujúcich vedenie bežného účtu bankou a vzájomné práva a povinnosti zmluvných strán zo zmluvy o bežnom účte. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti žalobca navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel žalobe v celom rozsahu.

2. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

3. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 370 a § 380 ods. 1 CSP v rozsahu a z dôvodov odvolania žalobcu, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti vo výroku II. o zamietnutí zvyšnej časti žaloby žalobcu ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP.

4. Odvolaním žalobcu bol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti /výrok II./, preto odvolací súd preskúmaval rozsudok súdu prvej inštancie len v tejto časti a vo vyhovujúcom výroku I. je rozsudok súdu prvej inštancie právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý (367 ods. 2 CSP).

5. Zásadnou odvolacou námietkou žalobcu je otázka dôvodnosti nároku na úrok zo sumy nepovoleného prečerpania bežného účtu (§ 708 a nasl. Obchodného zákonníka). Súd prvej inštancie považoval tento nárok za neopodstatnený preto, že má právny dôvod v ustanoveniach všeobecných obchodných podmienok žalobcu, ktoré boli vo viacerých súdnych rozhodnutiach judikované ako neprijateľné zmluvné podmienky spotrebiteľskej zmluvy.

6. Podľa odvolacieho súdu uplatnený nárok žalobcu na úrok zo sumy nepovoleného prečerpania nie je v súlade s právom, tak ako ani samotné nepovolené prečerpanie, pri ktorom to vyplýva už z jeho samotného názvu. Povinnosť klienta banky je zabezpečiť, aby zostatok bežného účtu neklesol pod výšku minimálneho zostatku. Banka pritom môže odmietnuť vykonať platby, v dôsledku ktorých by sa tak stalo. Je teda výlučne vecou banky, či poskytne klientovi s nedostatočným zostatkom na účte prostriedky na svoju ťarchu. Nepovolené prečerpanie, na ktorom žalobca zakladá svoj nárok, je tak výlučne na vôli veriteľa. Nejedná sa o formu úverovej zmluvy, pretože tu chýba vôľa dlžníka čerpať úver. Ak má dlžník povinnosť „neklesnúť“ so zostatkom účtu pod minimálny zostatok, neobstojí pritom súčasne jeho právo na čerpanie prostriedkov pod tento minimálny zostatok. Nepovolené prečerpanie, ktoré už svojim názvom vyjadruje skôr protiprávny stav než zmluvné dojednanie, preto aj odvolací súd posúdil ako

neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 Občianskeho zákonníka), z ktorej uplatnené právo na úrok nemožno veriteľovi priznať.

7. Na uvedenom závere nič nemenia ani ustanovenia § 2 písm. f) a § 18 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Tieto zákonné ustanovenia, tak ako ich cituje vo svojom odvolaní žalobca, sa vzťahujú na prečerpanie bežného účtu, ktoré banka umožní, teda na tzv. povolené prečerpanie v zmysle § 710 Obchodného zákonníka /Ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočnení týchto platieb zmluvou o úvere (§ 497 a nasl.)/. Vtedy sa práva a povinnosti strán spravujú zmluvou o úvere a strany si preto môžu dojednať úročenie sumy povoleného prečerpania. O takýto prípad však v danej veci nešlo, keď žalobca si uplatňoval úrok so sumy nepovoleného prečerpania.

8. Vzhľadom na uvedené závery odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho zamietajúcej časti / výrok II./ ako vecne správny potvrdil.

9. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bola plne úspešný žalovaný a má tak nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Keďže mu však v odvolacom konaní preukázane žiadne trovy konania nevznikli, rozhodol odvolací súd tak, že žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

10. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).